

DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Marjan Kordaš, akad. prof. dr. Zdravko Mlinar, dr. Sanja Cukut Krilić (predsednica), izr. prof. dr. Majda Černič Istenič (podpredsednica), doc. dr. Lilijana Šprah.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: doc. dr. Lilijana Šprah.

Višje znanstvene sodelavke: izr. prof. dr. Majda Černič Istenič, izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevare, doc. dr. Lilijana Šprah.

Znanstvena sodelavka: dr. Sanja Cukut Krilić.

Višja strokovna sodelavka: Anela Klemenc Bešo.

Mlada raziskovalka: Mateja Slovenc.

Asistent: Tjaš Debeljak.

RAZISKOVALNI PROJEKTI

Historične interpretacije 20. stoletja

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Sodelujoča organizacija: Univerza v Novi Gorici.

Vodja: O. Luthar (Inštitut za kulturne in spominske študije).

Sodelavci: D. Knežević Hočevar; A. Hofman, J. Fakin Bajec, I. Kosmos, J. Mihajlović Trbovc, T. Petrović, M. Pogačar, T. Komel Klepec (vsi Inštitut za kulturne in spominske študije); prof. dr. Katja Mihurko Poniž, dr. Ana Toroš, dr. Aleš Vaupotič, Rok Andres (vsi Univerza v Novi Gorici).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2017–31. 12. 2022.

V letu 2020 je bila D. Knežević Hočevar mentorica mladi raziskovalki M. Slovenc v okviru začrtanih smernic programa.

Dolgotrajna oskrba ljudi z demenco v teoriji in praksi socialnega dela

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodilna organizacija: Fakulteta za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Sodelujoča organizacija: Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Vodja: izr. prof. dr. Jana Mali.

Sodelavci: D. Knežević Hočevar; prof. dr. Vito Flaker, izr. prof. dr. Mojca Urek, prof. dr. Darja Zaviršek, doc. dr. Vera Grebenc, doc. dr. Liljana Rihter, asist. dr. Anamarija Kejzar, mag. Mirjam Ten Veen (vsi Fakulteta za socialno delo); prof. dr. Valentina Hlebec (Fakulteta za družbene vede).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

Organizirana sta bila uvodni in prvi delovni sestanek, na katerih smo dorekli naloge med partnerji in vsebinsko prilagoditev projekta glede na zmanjšan obseg financiranja. D. Knežević Hočevar je pregledala del antropološke znanstvene literature o demenci.

Spremembe v kmetijstvu skozi oči in telesa kmetov

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: D. Knežević Hočevar.

Sodelavke: M. Černič Istenič, A. Klemenc Bešo, M. Slovenc, L. Šprah; S. Poljak Istenič (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023.

V letu 2020 je bila vzpostavljena spletna stran projekta, organizirani so bili trije delovni sestanki o sprotinem poteku dela – zlasti pregledu in analizi znanstvene literature. Novost je sodelovanje v projektu *neMOČ podeželja* (vodja je Zveza slovenske podeželske mladine) za namene terenskega dela v spremenjenih okoliščinah covida-19.

Odzivanje kmečkih družin na posledice delovnih nesreč in poklicnih bolezni

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt, Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: M. Černič Istenič.

Sodelavci: S. Cukut Krilić, T. Debeljak, A. Klemenc Bešo, D. Knežević Hočevar, M. Slovenc, L. Šprah.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2022.

Oblikovana je bila informacija o projektu in objavljena na spletni strani inštituta, organizirana sta bila dva delovna sestanka projektne skupine, na drugem je bila predstavljena že opravljena pilotna študija projekta.

Con3Post: Posting of Third Country Nationals: Mapping the Trend in the Construction Sector

[Napotovanje državljanov tretjih držav. Proučevanje trenda v gradbeništvu]

Vrsta projekta: mednarodni projekt, EaSI-PROGRESS, Evropska komisija.

Sodelujoče organizacije: European Centre for Social Welfare Policy and Research, Avstrija; Ca' Foscari University of Venice, Italija; University of Jyväskylä, Finska; University of Warsaw, Poljska.

Vodja z ZRC SAZU: M. Vah Jevšnik (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Sodelavki z ZRC SAZU: S. Cukut Krilić; K. Toplak (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2020.

Pripravljeno je bilo regionalno poročilo o napotovanju delavcev med Bosno in Hercegovino, Slovenijo in Avstrijo. Na osnovi treh regionalnih poročil je bilo pripravljeno primerjalno poročilo o tokovih napotovanja delavcev iz tretjih držav. V sodelovanju z Univerzo v Varšavi je bila organizirana spletna zaključna konferenca projekta.

Opismenjevanje o motnjah razpoloženja in osebnostnih motnjah

Vrsta projekta: sofinanciranje programov varovanja in krepitve zdravja, Ministrstvo za zdravje.

Sodelujoče organizacije: Inštitut Karakter, Društvo Altra, Društvo Projekt človek.

Vodja: L. Šprah.

Sodelavci: S. Cukut Krilić, M. Černič Istenič, T. Debeljak, A. Klemenc Bešo, D. Knežević Hočev, M. Slovenc; A. Tomažič (Uprava ZRC SAZU); dr. Mojca Zvezdana Dernovšek, Maja Valič, Malka Čeh, dr. Jernej Kaluža, dr. Barbara Vgrinec (vsi Inštitut Karakter), Anja Iberič, dr. Suzana Oreški (obe Društvo Altra), Luka Agrež (Društvo Projekt človek).

Obdobje trajanja: 14. 1. 2020–15. 11. 2022.

Spletna izobraževalna platforma se je nadgradila z novimi izobraževalnimi vsebinami s področja motenj razpoloženja, stresa v času epidemije in osebnostnih motenj. Izdelana sta bila dva priročnika o prepoznavanju osebnostnih motenj ter stigi in diskriminaciji oseb s težavami v duševnem zdravju. Izvedenih je bilo 11 spletnih delavnic (400 udeleženik in udeležencev): Stres povzroča stiske, okrepite svoje moči ter serija spletnih dogodkov v sklopu svetovnega dneva duševnega zdravja (virtualna likovna razstava, okrogla miza in predavanja).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Černič Istenič** je članica Sveta za ženske na podeželju pri Ministrstvu za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo in recenzentka Agencije za raziskave (Research Executive Agency – REA) pri EU v okviru *Obzorja 2020: Innovative Training Networks (ITN) 2020, Marie Skłodowska-Curie actions Individual Fellowships 2020 SOC PANEL*.
- **L. Šprah** je vodja interdisciplinarne delovne skupine za evalvacijo implementacije *Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028* pri Ministrstvu za zdravje; je članica nacionalne strokovne skupine v okviru *Globalnega partnerstva za umetno inteligenco (GPAL)* za področje *Prihodnost dela*, ki deluje pod okriljem OECD in Ministrstva za zunanje zadeve.

PREDAVANJA IN REFERATI (IZBOR)

Sanja Cukut Krilić

- *Final comparative report with recommendations: posting of third-country nationals: a comparative study.* Predavanje na *Final transnational conference: Posting of third-country nationals*, 10. 12., spletni dogodek.

Tjaš Debeljak

- *Kako se spopadati z izgorelostjo na delovnem mestu; Izgorelost.* Predavanje na strokovni konferenci *Vloga sveta delavcev pri preprečevanju psihosocialnih tveganj*, Bled, 30. 9.

Duška Knežević Hočev

- *Negotiating critical anthropological insights within the mental health literacy programme.* Referat na 16. konferenci EASA: *New anthropological horizons in and beyond Europe*, Lizbona, Portugalska, 23. 7., spletni dogodek, <https://easaonline.org/conferences/easa2020/panels#8520>.

Lilijana Šprah

- *Kako se spopadati z izgorelostjo na delovnem mestu; Psihosocialna tveganja na delovnem mestu in duševno zdravje delavcev.* Predavanje na strokovni konferenci *Vloga sveta delavcev pri preprečevanju psihosocialnih tveganj*, Bled, 30. 9.

PEDAGOŠKO DELO

Sanja Cukut Krilić

- Modul MM32: *Migracije in mali narodi / Migration and small nations.* Carl von Ossietzky Universität Oldenburg, Nemčija, Češka, Južnoafriška republika, Norveška, Slovenija, Sudan, Uganda, 2. letnik 2. stopnje študija na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Ljubljana, 1. 10.–30. 11., tri gostujoča predavanja (nosilka predmeta: D. Knežević Hočev).

Majda Černič Istenič

- *Sociokulturna animacija in lokalni razvoj.* Predavanja za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Andragogika* na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Ruralna sociologija.* Predavanja za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Ekonomika naravnih virov* na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Duška Knežević Hočvar

- Modul MM32: *Migracije in mali narodi / Migration and small nations.* Carl von Ossietzky Universität Oldenburg, Nemčija, Češka, Južnoafriška republika, Norveška, Slovenija, Sudan, Uganda, 2. letnik 2. stopnje študija na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Ljubljana, 1. 10.–30. 11.
- *Antropologija rodnosti.* Individualne konzultacije v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Podiplomska šola ZRC SAZU, Ljubljana.

Mateja Slovenc

- *Kvalitativni pristop pri raziskovanju.* Predavanje za 1. letnik 2. stopnje študijskega programa *Ekonomika naravnih virov* na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Majda Černič Istenič

- Ana Novak, magistrsko delo (somentorica), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 25. 9.)
- Melita Žnidaršič, diplomsko delo (somentorica), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani (zagovor 23. 12.)

Duška Knežević Hočvar

- Mateja Slovenc (mlada raziskovalka), doktorski študij (somentorica), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://dmi.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Since 2000, the interdisciplinary research group at the Sociomedical Institute ZRC SAZU has focused its research interest on phenomena of well-being and mental health. The Institute combines knowledge and research orientations of sociology, anthropology and medical and health psychology. Broad array of research topics extends from migration and ageing, family farming to mental health, stress at the workplace, long-term care, domestic violence, digital health, and mental health literacy. Within the national public health project OMRA, the associates implemented three web workshops designed for improving mental health literacy of mood disorders and personality disorders and stigma, published two manuals on recognition and coping with personal disorders and stigma in mental health field, carried out 11 of five-hour web workshops OMRA (Stress causes distress, empower yourself!), attended by 400 participants and conducted a series of educational events within the framework of the World Mental Health Day 2020.

Within the international project Con3Post under the EC Progress Programme a regional and a comparative report on posting flows of third-country workers in construction were prepared and a final conference was organised.

Target-oriented research project Response of farming families to the consequences of accidents at work and occupational diseases and basic research project Changes in agriculture through the farmer's eyes and bodies were launched with their first activities, presented on the Institute's website.

The institute cooperates with several institutions in Slovenia; among them are: Faculty of Arts, University of Ljubljana, Faculty of Social Sciences, University of Ljubljana, Faculty of Social Work, University of Ljubljana, University of Nova Gorica, Association of Free Trade Unions of Slovenia, Institute Karakter, NGOs: Altra and Project Man, University Medical Centre Ljubljana, Ministry of Labour, Family and Social Affairs, Ministry of Health, Health Insurance Institute of Slovenia, National Institute of Public Health, Ministry of Agriculture, Forestry and Food.

Some of the associates are university professors and invited lecturers who gave lectures and lessons at the University of Ljubljana, the University of Nova Gorica and the Postgraduate School ZRC SAZU.

The institute bibliography for 2020 is available at: <http://dmi.zrc-sazu.si>.